

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Kuntien ja hyvinvointialueiden tiiviin yhteistyön tekeminen opiskeluhuollon toimivuuden turvaamiseksi tulee erityisesti korostaa ja painottaa. Opiskeluhuollon merkitys on erittäin suuri oppilaan/opiskelijan osalta, joten niin yksilöllisen kuin yhteisöllisen opiskeluhuollon edistäminen nousee merkittävään rooliin. Mo-niammatillisen tuen piiriin oppilaan/opiskelijan on päästävä matalalla kynnyksellä ja viiveettä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee jo käytettävissä olevat yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatavat, mutta edelleen niiden kehittäminen on keskiössä ja jatkuvaa toimintaa. Kehittämisessä tulee huomioida myös digitaaliset mahdollisuudet tukemaan manuaalisia palveluja.

Matalan kynnyksen harrastustoiminnan saatavuudessa on kiinnitettävä huomiota muun muassa Harrastamisen Suomen mallin kehittämisen osalta siihen, että harrastustoimintaa voitaisiin järjestää myös koulu-päivän sisällä, ei pelkästään ennen koulupäivää tai koulupäivän jälkeen. Oppilaan jaksamisen kannalta se olisi merkittävä asia ja toisi pienen paussin koulupäivään. Myös oppimisen kannalta se olisi hyödyllinen.

Harrastustoiminnan ja elämän perusasioiden (uni, ravinto, liikunta) tukemisen näemme tärkeäksi. Tekstissä toiminnan ennaltaehkäisevää vaikutusta kuvattiin mainiosti. Tämä on asia, johon voimme kunnissa vai-kuttaa yhteistyössä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa. Toisaalta on olennaista kiinnittää huomiota kuntien resursseihin, jotka ovat monin paikoin kaventuneet mm. hyvinvointialueuudistuksen takia. Koulunuorisotyön olemme kokeneet vaikuttavaksi tavaksi kohentaa nuorten hyvinvointia ja se on parhaimmillaan toimiva osa yhteisöllistä oppilashuoltoa. Nuorten työpajojen hyödyntäminen oppimisympäristönä on kuntamme näkökulmasta positiivinen asia. Tekemällä oppiminen ja työpajalla yhteisöön kuu-luminen voi olla merkittävä osa nuoren kasvuprosessia. Ohjaamon matalan kynnyksen palvelut koettu toimivaksi malliksi.

”Kehitetään nuorten työpajatoiminnan kokonaisvaltaisia valmennusmenetelmiä ja luodaan nuorille mahdollisuus suorittaa oppivelvollisuutta ja tutkintoja pienempiä osaamiskokonaisuuksia työpajatoiminnassa tarpeenmukaisilla lainsäädännön muutoksilla.” Tämä on tärkeä kokonaisuus ja palvelee erityisesti syrjäytymisuhan alla olevia nuoria.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut erittäin tärkeitä, yhteistyö hyvinvointialueen ja kunnan kanssa merkittävää. Terapiatakuun lisämääräraha nähdään hyvänä asiana. Digilaitteiden käytön huomioiminen tärkeä asia. Liikunnallisen elämäntavan kehittäminen tuonut yleisesti hyviä tuloksia kuntatasolla.

Nepsy-lasten/nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen on erittäin tärkeää, jotta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa pystyttäisiin järjestämään tarvittavia tukitoimia.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Nuorten kuuleminen ja osallistaminen tulee olla aitoa ja tuloksellista. Kiusaamisen ehkäisyyn on tärkeää panostaa. Resilienssin parantaminen mm. kulttuurin avulla on kannatettavaa. Ankkuritoimintaan kaivataan tarvittavat resurssit. Tämän pitäisi koskettaa myös pieniä kuntia. Mediakasvatus tärkeätä; tietoisuus ja tuki

Nuorisotyön ja –toiminnan tukemisen linjaukset

NuoDo -järjestelmä kannatettava. Aluekoordinaattorin työ nähdään tärkeänä. On hyvä, että perusnuoriso-työn saatavuus ja tärkeys huomioitu.

Painopisteet nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

Osaamiskeskusten palvelut tärkeitä, hyvä että selkeä linjaus

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

Ohjelma, tavoitteet hyviä

Muita näkemyksiä ohjelmasta

-

Laulajainen-Malkki Eila

